

УДК 711.4:502/504

ІНТЕГРОВАНІЙ СТАЛІЙ РОЗВИТОК ЯК ВЕКТОР ПРОСТОРОВОГО ПРОЕКТУВАННЯ МІСТ

ЛУГОВА Ірина¹

Ключові слова

стала архітектура,
проектування,
еко-місто,
сталій розвиток

Анотація

Сталість є однією з важливих характеристик сучасної архітектури і найчастіше це означає екологічність зведених будинків і приведення до мінімуму споживання енергії. «Стала архітектура (sustainable architecture) – архітектура, що має програму несуперечливої єдності естетичних позицій автора і часу, соціально-економічних, інженерно-технологічних і природно-екологічних вимог, які базуються на принципах сталого розвитку, повнота втілення яких визначається прийнятими у світовій практиці і практиці країни вимогами рейтингових систем оцінки сталості середовища проживання. Загальнопланетарні природно-кліматичні зміни, прихід інформаційної епохи, розвиток технологій приводять до пошуку новизни в архітектурі. Саме з поняттям «сталій розвиток» пов'язані більшість позитивних перетворень в містах у всьому світі. Еко-ефективне місто розвивається згідно з принципами сталого розвитку та вирішує різноманітні екологічні проблеми. Кінцева мета це є створення sustainable city – міста з нульовим споживанням не відновлюваних ресурсів і енергії, з нульовими емісіями в навколишнє середовище.

Сучасне місто — це достатньо крупний населений пункт, жителі якого в основному зайняті в сферах промисловості, послуг, управління, науки, культури. Але поряд з тим місто – це місця плюралізму, творчості, відображення демократичних прав, цінностей, платформа для нових форм вирішення проблем і соціальних інновацій [1]. Для вирішення екологічних, соціальних, економічних питань місто повинно мати належне планування і дизайн: добре розвинену інфраструктуру, здорове навколишнє середовище, безпечні громадські простори, що функціонують як динамічні міські локації [1]. Це вимагає цілісного піходу, цілісного розуміння високоякісної «культури будівництва» (Baukultur) як основи інтегрованих процесів планування і проектування для зміни середовища проживання у містах [1].

Принцип Baukultur підкреслив центральну роль культури в забудові міського середовища і вимагає інтегрованого та якісного підходу до середовища, сформованого людиною (тобто Baukultur включає поняття архітектура, архітектурна спадщина, громадський простір,

¹ Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», старший викладач кафедри містобудування та архітектури, ORCID: 0000-0002-2429-5646, e-mail: iralugovaya17@gmail.com

ландшафт, інфраструктура). Термін охоплює управління і перетворення існуючих будівель, а також проектування і будівництво сучасних споруд, просторів, системи міста в цілому.

Водночас екологічна безпека розглядається нині як одна з головних норм цивілізованого життя. Моделлю збалансованої, цілісної системи принципів діяльності є модель сталого (стійкого) людського розвитку. Концепція сталого розвитку пов'язує людей з навколишнім світом. Мається на увазі, що ці системи характеризуються існуванням ієрархічної структури, а значить загальна життєздатність не може бути визначена за допомогою незалежного аналізу частин. Все це означає, що заходи і оцінку прогресу щодо сталого розвитку потрібно розглядати як інтегрований набір чинників, які впливають на всю систему в цілому.

Розглянемо напрямки інтегрованого сталого розвитку як вектору формування міського середовища:

- в розрізі поняття сталого розвитку визначальною роллю перетворювальної сили міст є інтергація соціальних, екологічних і економічних аспектів;
- фундаментальні зміни у виробництві і споживанні, для створення замкненої економіки, яка перекриває і забезпечує стале використання природних ресурсів, при цьому значно скорочуючи відходи і викиди вуглецю;
- комплексно спроектовані зелені і сині зони є передумовою для здорового довкілля, збереження і розвитку біорізноманіття у містах;
- з метою зменшення потреб у транспорті і мобільності населення, поліцентрична структура міста повинна бути компактною, підтримуючи при цьому функціональні потреби, включаючи житло, торгівлю, виробництво і транспорт;
- врахування взаємодії громадян у різних просторових масштабах- отже заходи повинні розроблятися на рівні мікрорайону, міста, регіону, агломерації;
- необхідність розроблення комплексної та сталої стратегії міського розвитку та забезпечення її реалізації;
- суттєвими передумовами дотримання принципів сталого розвитку в галузі інфраструктури постачання та утилізації є енергоефективність, економія природних ресурсів та економічна ефективність експлуатації. Необхідно покращувати енергоефективність будівель. Це однаково стосується як нових, так і старих будівель.

Політика інтегрованого міського розвитку повинна сприяти розвитку наведених напрямків, зокрема завдяки залученню всіх учасників, співпрацю міського менеджменту і налагодженого управління містами в цілому. Орієнтація міського управління на спільне благо забезпечить перетворення міст в справедливі, зелені і продуктивні міські системи.

Література

- [1] Європейський союз: Лейпцизька хартія сталого європейського міста. Лейпциг, 24-25 травня 2007. - Інформація щодо просторового розвитку. Вип. 4. 2010. с.5. с.315-319.
 - [2] Смирнова О. В. Закономерности формирования природоинтегрированных зданий в городской среде. Архитектурный вестник КНУБА : наук.- вироб. зб. ; відп. ред. П.М. Куліков. Київ: Кнуба, 2016. Вип. 8–9. С. 316–323.
- Смоляр И.М., Микулина У.М., Благовидова Н.Г. Экологические основы архитектурного проектирования. М.:Академия, 2010, 157 с.

INTEGRATED SUSTAINABLE DEVELOPMENT AS A VECTOR OF CITY SPATIAL DESIGN

LUGOVA Iryna

Abstract. Sustainability is one of the important characteristics of modern architecture and most often it means environmental friendliness of erected buildings and minimizing energy consumption. "Sustainable architecture (sustainable architecture) is an architecture that has a program of uncontroversial unity of the aesthetic positions of the author and time, socio-economic, engineering-technological and natural-ecological requirements, which are based on the principles of sustainable development, the completeness of which is determined by the accepted world practice and the practice of the country with the requirements of rating systems for assessing habitat sustainability. Global natural and climatic changes, the arrival of the information age, the development of technologies lead to the search for novelty in architecture. It is with the concept of "sustainable development" that most of the positive transformations in cities around the world are connected. An eco-efficient city develops according to the principles of sustainable development and solves various environmental problems. The ultimate goal is to create a sustainable city - a city with zero consumption of non-renewable resources and energy, with zero emissions into the environment.

Keywords: sustainable architecture, design, eco-city, sustainable development.